UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
OCT 1 2 1918

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoj
Address:
NAUJIENOS, 1840 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS
Telephone Canal 1506

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoj
Address:
NAUJIENOS, 1840 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS
Telephone Canal 1506

VOL. V. Kaina 2c. Chicago, Ill. Sereda, Spalio (October) 9,1918. Price 2c. No. 238.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Wilsonas jau atsake Vokietijai

Reikalauja apleisti užimtas vietas

Atsakymas yra paklausimu

Durįs į taiką palieka atdaromis

Viskas prigulės nuo Vokietijos atsakymo

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

PREZIDENTAS WILSONAS REIKALAUJA VOKIEČIUS APLEISTI UŽIMTAS ŽEMES.

Reikalauja aiškesnio atsakymo apie priėmimą Wilsono sąlygų ir ką Vokietijos kancleris atstovauja.

WASHINGTON, spalio 8. — Tekstas prezidento notos, persiųstsos Vokietijai per Šveicarijos reikalų vedėją:

Valstybės Departamentas,
Spalio 8, 1918.

"Pone: — Aš turiu už garbę pripažinti, vardan prezidento, jusų notą spalio 6 d., užveriančią pranešimą nuo Vokietijos valdžios prezidentui ir aš esu įsakytas prezidento prašyti jusų padaryti sekamą pranešimą imperialiam Vokietijos kancleriui:

" 'Prieš duodant atsakymą į prašymą imperialės Vokietijos vadžios, ir kad tas atsakymas butų atviras ir teisus, kaip to paliestieji svarbųs interesai reikalauja, Suv. Valstijų prezidentas skaito reikalingu užsitikrinti save tikrąja reikšme imperialio kanclerio notos.

" 'Ar imperialis kancleris nori pasakyti, kad imperialė Vokietijos valdžia priima sąlygas, išdėstytas prezidentu jo kalboje Suv. Valstijų kongresui pereito sausio 8 d. ir paskesnėse kalbose ir kad jos tikslu pradedant svarstymus bus tik susitarimas praktiškose smulkmenose apie jų pritaikymą?

" 'Prezidentas jaučiasi priverstas pasakyti kaslink sugestijos apie pertraukimą mušių, kad jis nesijaučia galėje pasiulyti sudėjimą ginklų valdžioms, su kuriomis Suv. Valstijų valdžia yra susivienijusi prieš centralines valstybes tol, kol armijos tų valstybių yra ant anųjų žemių.

" 'Pasitikėjimas kokiam nors svarstymui aiškiai priklausys nuo centralinių valstybių sutikimo tuojaus ištraukti savo spėkas visur iš užimtų teritorių.

" 'Prezidentas taipgi jaučiasi, kad jis bus pateisintas klausime, ar imperialis kancleris kalba vien už paskirtas imperijos vyriausybes, kurios iki šiol vedė karę.

" 'Jis skaito, kad atsakymas į šiuos klausimus yra labai svarbus visais atžvilgiais!
bus visais atžvilgiais.

" 'Priimkite, pone, užtikrinimą."

Robert Lansing."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

REIKALAVIMAS VISIŠKO PASIDAVIMO YRA PREZIDENTO PAKLAUSIMAS.

Wilsonas neatmeta Vokietijos pasiulymo, bet vien reikalauja platesnių paaiškinimų.

WASHINGTON, spalio 8. — Prezidentas Wilsonas paklausimo notoje, išsiųstoje Vokietijos valdžiai šiandie popiet, stato tris klausimus, kurie, jei bus atsakyti vienaip, reiškia užbaigimą karės.

Tas yra delto, kad atsakymai bus lygus visiškam, be jokių sąlygų pasidavimui.

Jei atsakyti kitaip, kad tas pats nepermaldaujamas rezultatas — visiškas pasidavimas — bus Vokietijos likimu, bet jis bus įgytas per karinę viršenybę, o ne per diplomatiją.

Durįs į taiką atdaros.

Prezidentas palieka duris į taiką atdaromis, bet jeigu Vokietija pažiurės per jas, ji pamatys tik fatalį užrašą ant sienos — visišką pasidavimą.

Nėra pabėgimo nuo to. Tie žodžiai niekur nepasirodo prezidento notoje, bet jie išrodo kyšančiais iš kiekvieno paragrafo, ir štai del ko:

Pirmas klausimas, statomas prezidento yra, ar imperialis kancleris, Badeno princas Maximilianas, kuriam klausimai adresuojami, mena, ar ne, kad imperialė Vokietijos valdžia yra pasirengusi priimti visus principus, kokius prezidentas išdėstė kaipo reikalingus taikai ir ar jos "tikslu pradedant svarstymus bus tik susitarimas praktiškose smulkmenose jų pritaikymo?"

Antras paklausimas, kuris eina ranka rankon su pirmuoju, paliečia pasiulymą pertraukos mušių.

Prezidentas pasakė, kad pirm negu jis galės pasiulyti talkininkams pertraukimą mušių ir pirm negu pasitikėjimas gali buti įgytas kokiam-nors svarstymui, Vokietija turės sutikti ištraukti savo spėkas iš visų užimtų teritorijų. Taigi, ar ji sutiks tai padaryti?

Trečiu klausimu yra prašymas naujojo kanclerio pasakyti ar jis kalba už paskirtas imperijos vyriausybes, kurios iki šiol vedė karę.

Visas dalykas susiriša į tai, kad negalima jokiu budu svarstyti taikos, kol Vokietija be tolimesnio atidėliojimo nepriims 14 principų, išdėstytų prezidento jo kalboje kongresui sausio 8 ir paskesnėse kalbose apie taikos dalykus.

Svarstymai negali prasidėti, kol Vokietija pirmiau neužreikš sutikimo ištraukti visas savo spėkas iš užimtų teritorijų ir jos submarinas iš jurų.

Ką Vokietija turės padaryti.

Pasekmėje—Belgija, Francija, Rusija, Serbija, Italija, Černogorija ir Rumunija turės buti evakuotos, juros apvalytos nuo submarinų ir Vokietija turės buti pasirengusia leisti išrišti kolonijų klausimą sulig norais valdomųjų; apleisti ekonominę kontrolę Rusijos teritorijos; atlyginti Belgijai; sugrąžinti Alsace-Lorraine; sugrąžinti Italia Irredenta; sutikti su įsteigimu neprigulmybės Lenkijos valstybės; pasirupinti paliuosavimu iš po Turkijos kontrolės ne-turkus gyvenotojus ir įsteigimą autonominių valdži skirtingoms Austro-Vengrijos tautoms.

Ir jeigu Vokietija sakys, kad ji visa tai padarys, jos prižadas turi ateiti nuo kito žmogaus, negu kalbančio už Hohenzollernus ir militarę autokratiją, kuri įstumė pasaulį į karę.

Todel tai prezidentas ir klausia princo Maximiliano už ką jis kalba. Tikrenybėj tai yra mislis visos situacijos.

Nes jeigu kanclerio atsakymas parodytų, kad jis kalba už "paskirtąją vyriausybę", jo vieni tie žodžiai užbaigtų visą epizodą.

Prezidentas pasakė:

"Mes negalime priimti žodžių tų, kurie uždėjo ant mus karę."

Ir pridurė:

"Mes nemąstome tas pačias mintis ir nekalbame ta pačia kalba susitarimo."

Prezidento nota išėjo kelionėn į Vokietiją tuoj prieš 4 val., kada ji tapo nunešta Šveicariojs reikalų vedėjui Frederick Oederlin.

EKSPLOZIJA KASYKLOJE.

DUQUOIN, Ill., spalio 7. — Royalton anglių kasyklon dešimt dienų atgal buvo eksplozija, kurioj žuvo 21 darbininkas. Vakar ištraukta iš kasyklos paskutiniai 14 lavonų. Tik 1 iš 14 lavonų liko identifikuotas.

ORAS

Išdalies apsiniaukę šiandie; ryto giedra; nedidelė permaina temeperaturoje.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Iš LMPS. suvažiavimo.

Presos komisijos pranešimas.

PHILADELPHIA, Pa., spalio 4. — Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo suvažiavimas buvo įskųstas Philadelphijos policijai. Įskųsta taip, buk LMPS. yra tik politiška bolševikų organizacija. Į suvažiavimo posėdį buvo atsilankęs policijos seržentas su keliatu policistų ir detektyvų... Tarpe jų buvęs ir lietuvis, p. Pilėnas su visokiais dokumentais. Suvažiavimas turėjo daug nesmagumo.

B. Bačkutė,
M. Dundulienė,
J. Žemaitė.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Dienos Nuostoliai S. V. Armijos, Francijoj

Du lietuviai mirė nuo žaizdų.

WASHINGTON, spalio 8. — Amerikos ekspedicinių spėkų komanduotojas praneša apie sekamus nuostolius:

Užmušta karės lauke 63; prapuolė karės lauke 24; sunkiai sužeisti 164; mirė nuo žaizdų 29; mrė nuo šiaip atsitikimų 2; mirė nuo ligų 25; mirė nuo atsitikimų su aeroplanais 2; lengvai sužeisti 1; belaisvėj 2. Viso 312.

Šiame sąraše padudamos sekamos lietuviškai skambančios pavardės:

Dominick Casperavitch, Scranton, Pa., mirė nuo žaizdų.

Tony Swatka, Philadelphia, Pa., lengvai sužeistas.

John C. Chapas, Kenosha, Wis., mirė nuo žaizdų.

Jos. Wornoski, Berea, O., prapuolė.

Stanley Sadowski, Erie, Okla., belaisvėj.

Spalio 7 d. sąraše:

Gost. Gianotas, Brooklyn, N. Y., sunkiai sužeistas.

John J. Yourick, Lynn, Mass., sunkiai sužeistas.

John Markowski, Superior, Wis., užmuštas.

Leo L. Banovski, 2151 W. Kotter St., Chicago, sunkiai sužeistas.

Frank Sikovski, New Haven, Conn., sunkiai sužeistas.

Stanley Kulesz, Pittsburgh, Pa., sunkiai sužeistas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Ex - caras Ferdinandas išvažiavo Austrijon.

AMSTERDAM, spalio 8. — Cologne Gazettė gavo žinių iš Budapesto, kad buvusis Bulgarijos caras Ferdinadas, lydimas princo Kirilo, savo antro sunaus, 2 bulgarų generolų ir didelės sošlos, pervažiavo per Budapestą į savo dvarą Eranthal, žieminėj dalyj Austrijos.

INFLUENZA TEBESIAUČIA.

Tukstančiai žmonių serga, daugelis miršta nuo tos ligos.

Ispaniškos influenzos ir plaučių uždegimo epidemija tebesiaučia Suv. Valstijose ir tukstančiai žmonių suserga tąja liga kasdien. Sekama lentelė parodo mirtis ir susirgimus influenza įvairiose vietose, pranešlus nuo subatos iki panedėlio vidurdicnio:

	Mirė.	Susirgo.
Philadelphia	400	5,561
Camp Meade, Md...	77	552
Norfolk, Va.	26	400
Kansas City, Mo. ..	40	208
Denver	7	..
Providence, R. I.		5,249
Newport News, Va. ..		2,000
Omaha	7	900
Springfield, Mo.	9	300
Fargo, N. D.		200
St. Louis	4	415
Baton Rouge, La.		70
Belvidere, Ill.	1	508
Camden, N. J.		5,000
Gloucester, N. J.		400
Fort Benjamin Harrison Ind.	10	....
Milwaukee	6	214
Fort Bliss, Tex.	7	116
Bedford, Ind.	4	....
Springfeild, O.		185

Sekamos valstijos ir miestai tame pačiame laike paliepė uždaryti visas mokyklas, bažnyčias ir kitas viešas susirinkimų vietas, kad sustabdžius plėtojimąsi influenzos:

Kentucky, Colorado, Indiana, Kansas City, Mo., Arkansas, Norfolk, Va., Newport News, Va., Baton Rouge, La., St. Louis, Atlanta, Ga., New Jersey, El Paso, Tex., Providence, R. I.

Daugelyj vietų jau pirmiau uždaryta visos viešos rinkimosi vietos.

135 ŽMONĖS MIRĖ CHICAGOJE.

Susirgimai influenza nemažėja. Vakarykštis raportas sako, kad per pastarąją dieną Chicagoje buvo 1,012 naujų susirgimų influenza ir 320 susirgimų plaučių uždegimu. Tą pačią dieną 73 žmonės mirė nuo influenzos ir 62 nuo plaučių uždegimo.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

$1,600,000,000 PASKOLOS SURINKTA.

Trįs miestai pasiekė savo kvotą.

WASHINGTON, spalio 8. — Devynios dienos ketvirtos Laisvės paskolos kampanijos praėjo ir 10 dienų telieka, ir tik $1,600,000,000 iš reikalaujamų $6,000,000,000 tesurinkta.

Oficialiai pranešta, kad Butte, Mont., Great Fall ir St. Paul užpildė savo kvotas.

Indiana vis dar vadovauja artumu prie kvotos šiame distrikte. Antru yra Arkansas, trečiu — Kentucky, ketvirtu — Mississippi, penktu — Illinois ir šeštu — Missouri.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Anglai paejo 5 mylias

Turkijos ministeriai rezignavo

Kaizeris paliuosuos Dr. Leibknecht?

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

ANGLAI IR AMERIKIEČIAI NUVIJO VOKIEČIUS 5 MYLIAS.

Daug miestelių ir belaisvių suimta.

LONDONAS, spalio 8. — Anglų ir amerikiečių kareiviai pradėjo šįryt aušlant didelį ofensivą apie 15 mylių fronte tarp Cambrai ir St. Quentin.

Anksti šįvakar jie pačjo 5 mylias, paimdami daug miestelių ir vis dar tebesiveržia priekyn.

Tarp svarbesnių paimtų miestų yra Villers, Outreaut, Essigny ir Plemond. Pastarasis yra tik už trijų mylių nuo didelio vokiečių geležinkelių centro Bohain.

Daugybė belaisvių ir daug kanuolių ir sandėlių taipgi paimta.

Laimi apie Rheims.

Į pietus francuzai ir amerikiečiai tebetęsia savo besiveržimą į šiaurę ir šiaurryčius nuo Rheims ir gręsia saugumui Laon masivo.

Po pačmimo Berry-au-Bac francuzai mušasi į Conde-sur-Suippe, sąjungos Aisne ir Suippe.

Centre, įėjimu į Isles-sur-Suippe ir pačmimu Bazancourt francuzai, matomai, sulaužė vokiečių pozicijas ant Suippe ir padarė reikalingu pasitraukimą į Retournear Aisne, toliaus į šiaurę.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

SMYRNA PRAŠOTAIKOS.

ATHENAI, spalio 7. — Šianakt laukiama atvykstant į Athenus delegatų nuo Smyrnos valdžios, Turkijoj, su pasiulymu taikos talkininkams.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

TURKIJOS KABINETAS REZIGNAVO.

LONDONAS, spalio 8. — Evening Star gavo žinią iš Berno, Šveicarijoj, kad Turkijos kabinetas rezignavo. Žinia priduria, kad didelis sujudimas viešpatauja Konstantinopolyj.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Serbai prie Niš vartų.

RYMAS, spalio 8. — Pasak gautų žinių, serbų kareiviai yra prieš Nišą. Niš, į kur Serbijos sostinė liko perkelta laike austrų įsiveržimo, yra 50 mylių į šiaurę nuo Vranje, kuris tapo paimtas po smarkaus austro-vokiečių sumušimo. Niš yra 125 myl. į pietryčius nuo Bielgrad.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

KAIZERIS PALIUOSUOSIĄS LIEBKNECHTĄ.

Galbut busianti suteikta visuotina amnestija politiškiems prasikaltėliams.

LONDONAS, spalio 8. — Pasak Exchange Telegraph Co. žinios iš Amsterdamo, Vokietijos valdžia mano paliuosuoti daugelį politikų, apkaltintų nuo karės pradžios, jų tarpe Dr. Karl Liebknecht ir Wilhelm Dittmann.

Žinia priduria, kad galbut bus suteikta visuotina amnestija politiškiems prasikaltėliams.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Suėmė turtingą fabrikantą.

KNOXVILLE, Tenn. — W. J. Oliver, milionierius fabrikantas ir 10 kitų viršininkų ir darbininkų W. J. Oliver Manufacturing Co. tapo areštuoti ir kaltinami konspiracijoj, prigavystėj ir sabotaže išdirbime netikusių šovinių del Suv. Valstijų armijos. Dirbtuvė tapo užgriebta valdžios agentų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

ROCKFORD, Ill. — Pereitą naktį savo kvatieroje stovyklojė nusižudė pulkininkas Charles B. Hagadorn, veikiantysis komanduotojas Camp Grant.

CLEVELAND, O. — 500 ugniagesių nutarė sustreikuoti, jei nebus suteikta jiems 8 val. darbo dienos. Algos pakėlimą jau gavo. Policistai irgi svarsto apie panašų reikalavimą.

DUQUOIN, Ill. — Čia sustreikavo žemesniųjų ir augštesniųjų viešųjų mokyklų mokytojai delei algų. Mokyklos uždarytos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Oct. 8, 1918 as required by the act of Oct. 6, 1917

Taika artinasi.

Koks bus Lietuvos padėjimas po karės? Ką turi veikti Amerikos lietuviai darbininkai, kad padėjus Lietuvai įgyt laisvę? Apie tai bus aiškinama

PRAKALBOSE,

kurios įvyks seredoje, spalių 9 d., 7:30 v. v., Meldažio svet., 2242 W. 23-rd Pl.

Kalbės P. Grigaitis, Kl. Jurgelionis ir k.

Rengia Ch. Liet. Darbininkų Taryba.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1840 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Naujienos eina kasdien, išskiriant nedėldienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsisakomoji Kaina:

Chicagoje—pačtu:	
Metams	$6.00
Pusei meto	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Dviem mėnesiam	1.45
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje—per nešiotojus:	
Viena kopija	.02
Savaitei	.12
Mėnesiui	.50
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, pačtu:	
Metams	$5.00
Pusei meto	3.00
Trims mėnesiams	1.65
Dviem mėnesiam	1.25
Vienam mėnesiui	.65
Kanadoj, metams	7.00
Visur kitur užsieniuose	8.00

Pinigus reikia siųsti Pačto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Rašytojų ir korespondentų prašome siunčiamus išspausdinimui laikraštyj rankraščius adresuoti tiesiai Naujienų Redakcijai, o ne Redaktoriaus vardu. Reikia butinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieros pusės, be to paliekant platesnius tarpus tarp eilučių. Redakcija pasilaiko visas teises rankraščius taisyti ir trumpinti. Netinkami spaudai raštai naikinami, arba grąžinami atgal, jei bėgiu dviejų savaičių autorius pareikalauja jų ir atsiunčia krasos ženklelių pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėti.

Asmeniškai Redaktorių matyt galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Lekcija Tautininkams.

Musų tautininkai nuolatos skelbia, kad Lietuva jau esanti **apsisprendus**, ir kad todel nereikia reikalaut jai apsisprendimo teisės. Bet štai ką pasakė naujasis Vokietijos kancleris spalių 5 d. savo kalboje, laikytoje reichstage:

"Ypatingas jo (valdžios programo) tikslas yra, kad Baltosios juros pakraščio provincijose (t. y. Latvijoje, Estijoje ir tt.—"N." Red.), Lietuvoje ir Lenkijoje, tuojaus įsikurtų atstovaujančios žmones įstaigos plačiais pamatais. Mes padėsime įsikunyti reikiamoms tam prirengiamoms sąlygoms, tuojaus vesdami tenai civilę tvarką. Visos šitos šalįs turi sutvarkyti savo konstitucijas ir savo santykius su kaimynų tautomis be jokio įsikišimo iš lauko pusės."

Vokietijos kancleris, vadinasi, sako, kad Latvijai, Lietuvai ir Lenkijai busią duota proga įsisteigti valdžią, atstovaujančią jų žmones, ir be išlaukinio kišimosi nustatyt savo tvarką ir savo santykius su kitomis tautomis. O šitie dalykai reiškia ne ką kita, kaip **apsisprendimo teisę.**

Taigi Vokietijos kancleris prižada duoti Lietuvai (ir kitoms provincijoms) apsisprendimo teisę, tuo pačiu pripažindamas, kad ji iki šiol dar **neturėjo** tos teisės, vadinasi DAR NEAPSISPRENDĖ.

Kad Lietuvai reikia duoti apsisprendimo teisę, pripažįsta jau net ir jos pavergėjų, vokiečių valdžia. O musų tautininkai, Lietuvos "mylėtojai", tą teisę skaito bereikalingu daiktu.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Iš kraštutinybės į kraštutinybę.

Yra senai pastebėta, kad konservatyvaus protavimo žmonės, persikeitus aplinkybėms, lengvai pasidaro kraštutiniais radikalais; ir atbulai, kraštutiniai radikalai dažnai pavirsta konservatoriais, net atžagareiviais.

Taip yra su atskirais asmenimis, taip yra su organizacijomis ir su ištisomis šalimis.

Kalbant apie tokias permainas atskirų žmonių pažvalgose, galima prisiminti bent tuos straksėjimus iš vienos kraštutinybės į kitą, kuriuos mes nuolatos matome pas lietuvius; žinome gerai, kiek buvo "smarkių socialistų" tarpe tų žmonių, kurie šiandie sėdi tautininkų arba net klerikalų vežime; o iš antros pusės imkite tuos elementus, kurie patapo "smarkiais socialistais" paskutinių keleto arba keliolikos mėnesių bėgiu: daugelis jų nepersenai neturėjo nieko bendra su bent kokiomis revoliucinėmis idejomis, o dabar jie jau yra "revoliucioningesni" už didžiausius revoliucionierius.

Tas-pat, kaip sakėme, esti ir su organizacijomis. Amerikos socialistų partija, sakysime, buvo viena konservatyviausiųjų socialistų partijų pasaulyje, o šiandie ji užima beveik "radikalesnę" poziciją už visas socialistų partijas. Ir šitos socialistų partijos viduje, vėl, kaip tik tie elementai toliausia nukrypo "į kairę", kurie pirma pasižymėdavo didžiausiu konservatyvumu: Victor Berger, pav, su savo pasekėjais šiandie užima vietą pačiam "kairiausiam" partijos sparne.

"Į kairę" nuvažiavo, kaip visi žinome, ir lietuvių socialistų Sąjunga, kuri trejetas-ketvertas metų atgal buvo taip konservatyvė, jogei nematė reikalo dėties prie partijos; dabartiniai "kairieji" Sąjungos lyderiai tuomet beveik visi agitavo prieš stojimą į socialistų partiją, sakydami, kad partija norinti tiktai sąjungiečių "kvoterių". Ir Sąjungoje taip-pat galima pastebėt, kaipo taisyklę, kad tie elementai pasidarė kairesniais, kurie pirma buvo konservatyvesni ir oportunistiškesni. Tie žmonės, pav., kurie yra suspietę apie "Laisvę", buvo pirma tokie konservatoriai ir oportunistai, jogei net iš konservatyvės "Kovos" susilaukė priekaišto, kad jie "sėbrauja su išdavikais'. O pažvelgkite dabar, kokie jie "kairus" ir r-r-revoliucingi!

Iš konservatyvumo į radikalizmą nušoko ir Australijos darbininkų judėjimas: pirma tos šalies darbininkų partija nieku nesikyrė nuo buržuazinių liberalų, o dabar tenai darbininkų eilėse ėmė įsigalėt "aidoblizmas."

Augščiaus minėjome, kad ir šalis daro šuolius iš kraštutinybės į kraštutinybę. Imkite Rusją: ji nesenai buvo labiausia atsilikus nuo visų Europos valstybių; o pereitais metais ji staigu nužengė taip toli, kad atsidurė viso pasaulio pryšakyje. Dabar tečiaus ji vėl sparčiai bėga atgal, tarytum pasiilgusi viduramžio tamsybių, iš kurių ji nesenai gavo pasiliuosuoti.

Iš kraštutinybės į kraštutinybę — toks yra plėtojimosi (vystymosi) įstatymas. Žmonių, organizacijų ir visuomenės progresas, eina ne tiesia linija, o kaip ir zigzagais, iš vienos pusės į griežtai priešingą jai pusę ir paskui vėl atgal. Vienok ėjimas atgal šitame procese nėra grįžimas prie to, kas buvo, o žengimas priekyn. Reakcija po revoliucijos neatstatydina priešrevoliucinės gadynės: ji sutveria naują dalykų stovį, kuriame yra susivieniję priešrevoliucinio laiko santykiai su naujais santykiais, atsiradusiais revoliucijos laiku.

Taigi ir ta reakcija, kuri po vardu bolševikiškos "revoliucijos" dabar eina Rusijoje, nesunaikins visa, ką iškovojo revoliucija. Žymi dalis revoliucijos laimėjimų liiks, ir Rusija jau nebus tokia, kokia ji buvo prie carų.

Apžvalga

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

TAUTININKAS APIE APSISPRENDIMĄ.

"Tėvynė" išspausdino dalį ilgo p. T. Naruševičiaus straipsnio, kuriame kritikuojama "Naujienų" nuomonė apie Lietuvos apsisprendimą. Straipsnio autorius nesutinka su tuo "Naujienų" pasakymu, kad "Lietuva dar nėra apsisprendus", ir sako:

> Mes tvirtiname, kad Lietuvių tauta pati sau (? N. Red.) yra apsisprendus kaip atskira tauta su visai skirtingais nuo kaimynių tautų interesais, kultura, kalba, teritorija ir tt. Žodžiu, — atskira nuo kitų ekonominė, kulturinė ir politinė vienata, kuri... ne tik nori (tokia jos valia yra), bet ir reikalauja, kad ir kiti jai pripažintų teisę valdyti save **laisvai ir savystoviai**, sulig savo žmonių gerovės (? "N." Red.).

Bet p. Naruševičius tur-but numano, kad kito nuomonės sukritikavimui neužtenka "tvirtinti", ir jisai mėgina duot argumentų.

13 Amerikos Valstijų — rašo jisai — savo apgarsinime neprigulmybės tarp ko kito taip motyvavo savo atsiskyrimą: "We hold these truths to be evident that all men are created equal, that they are endowed by their Creator with certain unalienable rights, that among these are Life, Liberty and the pursuit of Happiness". — Tai-gi jau pusantro šimto metų atgal žmonės laikė prigimties apsireiškimu teisę laisvai save valdyti, sulig pačių žmonių gerovės.

Po to p. Naruševičius cituoja prezidento Wilsono žodžius apie tai, kad rišant klausimą bent kokios šalies, reikia vaduoties tos šalies gyventojų norais, o ne svetimų šalių nauda ir išrokavimais. Ir šitų argumentų straipsnio autoriui pakanka, kad ėmus "tvirtinti", jogei Lietuva jau apsisprendė. Bet mes, deja, negalime sutikti su jo protavimu.

Tie dalykai, kuriais p. Naruševičius mėgina paremti savo "tvirtinimą", yra visai **ne argumentai**, o tiktai demonstravimas to nemalonaus fakto, kad "Tėvynės" bendradarbis turi drąsos kalbėti apie klausimus, su kuriais jisai nėra apsipažinęs.

Pirmiausia—kiekvienas žmogus, nors kiek išmanantis apie šių dienų politikos mokslą, žino, kad laikymas "teisės laisvai save valdyti" "prigimties apsireiškimu" yra nesąmonė; į panašius "prigimties apsireiškimus" galėjo apšviesti žmonės tikėti 18-ame šimtmetyje, bet ne šiandie.

Antra — kas skaitė ir suprato Amerikos nepriklausomybės deklaraciją, tas žino, kad p. Naruševičiaus cituojamuose žodžiuose eina kalba ne apie tautas, o apie **asmenis;** ir todel iš jų nieko negalima išvesti sulig šalies (arba tautos) apsisprendimo, nepriklausomybės arba panašių dalykų. Nuostabu, kad straipsnio autorius pats to nepastebėjo, juk jisai galėjo matyt, kad taikant prie tautos tokią "neatimamą teisę", kaip teisė gyventi, išeina visai nei šis, nei tas.

Treča — prezidento Wilsono pasakymas, kad kiekvieno krašto klausimas privalas buti išrištas sulig jo gyventojų norais, ne remia p. Naruševičiaus nuomonę, o muša ją. Iš to pasakymo juk išeina, kad **ir Lietuvos** klausimas privalo buti išrištas sulig Lietuvos žmonių noru. Jisai iki šiol dar **nebuvo** šitaip išrištas: Lietuvos likimą sprendė Lietuvos Landesratas, kurio narius paskyrė burelis politikierių su vokiečių valdžois pritarimu; jį sprendė Vokietijos valdžia; jį sprendė vyskupas Karevičius su vokiečių generolu von-Ludendorfu; jį sprendė karinė Lietuvos okupacijos vyriausybė — **bet ne Lietuvos žmonės.** Tat jeigu kas pritaria augščiaus minėtiems prezidento Wilsono žodžiams, tai jisai turi be svyravimų pasakyti: "Lietuvos žmonėms turi but suteikta proga patiems sulig savo norais sutvarkyti savo šalies reikalus!" Tatai-gi yra niekas kita, kaip reikalavimas apsisprendimo teisės Lietuvai. Bet p. Naruševičius su pritarimu kartoja tuos prezidento Wilsono žodžius ir kartu prirodinėja, kad Lietuvai nereikią reikalauti tos teisės! Tai dar logika.

Toks išvirkščias musų oponento protavimas tečiaus pareina ant to, kad jisai, nors ir vartoja tokius-pat, kaip ir "Naujienos", terminus, bet deda į juos visai kitokią prasmę. "Apsisprendė", pasak jo, tai reiškia — pasirodė "kaipo atskira tauta su visai skirtingais nuo kaimynių tautų interesais, kultura, kalba, teritorija ir tt."; o tuo tarpu "Naujienos" vadina "apsisprendimu" tiktai tam tikros **valios išreiškimą.** "Naujienų" vartojamoji terminologija tečiaus yra ta pati, kurią vartoja visi žmonės savo diskusijose apie šitą klausimą.

Jeigu tautos "apsisprendimas" reikštų parodymą jos **ypatybių** (skirtingų nuo kitų tautų), tai juk tuomet visos tautos butų apsisprendusios, ir reikalaut "apsisprendimo teisės" nebutų jokio senso.

Bet jeigu lietuvių tauta įvairiomis savo ypatybėmis skiriasi nuo kitų tautų, tai, pasak p. Naruševičiaus, ji jau "išpažįsta principus", "reikalauja, kad ir kiti jai pripažintų teisę valdyti save laisvai ir savystoviai". Iš kur p. Naruševičius patyrė, kad lietuvių tauta "išpažįsta" kokius tai principus ir kad ji ko tai "reikalauja"? Visas ginčas tarpe "Naujienų" ir p. Naruševičiaus kaip tik ir yra tame, kad jos nesutinka su jo nuomone, jogei Lietuva jau ką tai "pripažino" ir "pareikalavo"; vienok jisai, ažuot stengęsis **prirodyti** savo nuomonės teisingumą, stačiai pasaką seka: lietuviai yra skirtinga tauta; jie yra atskira politinė vienata; jie išpažįsta principus; jie reikalauja; jie nori; jų tokia valia... Well—"palaiminti yra tikintieji".

Vienok jeigu p. Naruševičius įsivaizidina, kad "Naujienų" redaktorius nežinąs, jogei lietuviai skiriasi nuo kalmukų, nigerių ir kynečių, tai galime jam pasakyti, kad jau ketveri metai atgal (1914 m.) "Naujienų" redaktorius užreiškė rezoliucijoje (kuri buvo vienbalsiai priimta Brooklyno seime), jogei lietuviai **yra atskira tauta, kuriai, kaipo tokiai, turi but pripažinta apsisprendimo teisė.**

Didesnioji dalis p. Naruševičiaus rašto pašvęsta išdėstinėjimui įvairių dalykų, paliečiančių Lietuvos nepriklausomybės obalsį; bet tie išdėstinėjimai nėra nė argumentas **už** apsisprendimo teisę, nė argumentas **prieš** apsisprendimo teisę, taigi jie yra visai bereikalingi. Nes juk galima reikalaut Lietuvai apsisprendimo ir **kartu** buti nepriklausomybės šalininku arba nepriklausomybės priešu: nepriklausomybė yra tik viena iš **apsisprendimo formų.** To, ant nelaimės, p. Naruševičius nieku budu nesuima į galvą, — kaip nesuima to ir kiti tautininkų veikėjai.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

AUSTRALIJA IR "VIENA DIDĖJI UNIJA".

Keliose valstijose darbininkai yra susiorganizavę pagal IWW. unijos idėją socialistiniais tikslais kontroliuoti pramonę ir politiką.

MELBOURNE, Vic. — Vienauninis-didžiauninis judėjimas Australijoje, su jo prisiektiniu tikslu nuversti dabartinę visuomenės tvarką ir įsteigti socialistinę valstybę, skelbiamas pagal IWW. unijos suopročius, pradeda įgyti aiškią išvaizdą.

Šitas naujas apsireiškimas pramoninio unijizmo Australijoje yra aplinkine išeiga sumušimo Darbininkų Partijos 1917 m. federaliuose rinkimuose — kuomet tautinė partija, vedama Hughes'o grįžo galybėn didele didžiuma — ir didelio pramoninio perversmo, kuris atsitiko už kelių mėnesių vėliau. Didysis streikas buvo labiausiai atkreiptas į federalę valdžią, jis buvo pirmu visuotinu streiku, kurį Australijos unijos iššaukė. Reikia atsiminti, kad unijos buvo smarkiai sumuštos ir kelios jų, priskaitant Waterside Workers (pakraščio darbininkus), kadaise buvusius karingomis ir galingomis Australijos unijomis, nuo to laiko neatsigriebė daugiau.

Bet nepavykimas šito straiko ne tik neatėmė drąsos skelbėjams vienos didėsės unijos ir visuotino straiko idejos, bet atpenč dar juos paakstino prie didesnio veiklumo ir, keista pasakyti, nuo visuotino straiko nepavykimo daugelis unijų klausė jų mokinimų su didesniu atsidėjimu. Karingieji pramoninio judėjimo vadai nepraleido progos parodyti unijistams, kad didysai straikas nepavyko delto, jog darbininkų organizacijos buvo pasiskirstę į amatines unijas, o nesusivieniję į vieną didžiąją uniją visoj Australijoj, kuri automatiniai veiktų tuoju pamatu, kad "skriauda vienam yra skriauda visiems". Kad jie turėjo didelį pasisekimą tai parodo tas, jog liepos mėnesyj, už 12 mėnesių po didžiojo straiko pralaimėjimo, galingiausių unijų atstovai Naujojoj Pietų Valijoj sušaukė konferenciją ir parašė konstituciją, apimančią vienos didėsės unijos pleną savo valstijai su tikslu ilgainiui išplėsti ją tiek, kad ji apimtų visas Australijos unijas. Viktorijos unijos rengiasi turėti panašią konferenciją ir paskui stengiamasi susijungti su Naujosios Pietų Valijos ir Queenslando unijomis. Kol kas jokio griežto žingsnio nedaryta toj pakraipoj Pietų Australijoj ir Vakarų Australijoj.

Nors visi Viktorijos pramoniniai vadovai pripažįsta reikalingumą ankštesnės unijizmo formos, bet viktorinėje konferencijoje yra aštrus pasidalinimas nuomonių kas del gerumo sujungti visas Australijos unijas valstybės pamatais. Didelė unijos vadovų didžiuma Naujojoj Pietų Valijoj yra karingais socialistais ir jie laikosi politinės I. W. W. unijos politikos, kaip tas matoma iš to, kad Naujosios Pietų Valijos konferencija priėmė I. W. W. unijos principus mažne žodis žodin. Bet Viktorijoje yra apščiai vidutinių unijų vadovų, kurie, nors mato amatinio unijizmo trukumus, nėra prisirengę leisti savo uijinei organizacijai patapti dalimi to pleno, kuris, kaip yra atvirai tvirtinama, turi savo tikslu revoliucinį socializmą.

Čia reikia pasakyti, kad Australijoje prieš karę buvo dvi I. W. W. (Pasaulio Pramonės Darbininkų) organizacijos, taip kaip ir Amerikoje. Buvo politinė I. W. W. organizacija, kurios nariai tikėjo pramoniniu veikimu ir politiniu veikimu, ir nepolitinė I. W. W. organizacija, kur buvo ir skelbėjai tiesioginio veikimo, skelbiantieji, kad politinis veikimas yra nenaudingas. Pirmutinė organizacija buvo kur kas įtekmingesnė negu antroji, o kuomet I.W.W. buvo apskelbta neteisėta organizacija, daugumas politinės I. W. W. organizacijos narių atkreipė savo domą į atvertimą unijų viršininkų ir apskritai amatinių unijų vadovų į savo pusę; tas jiems gerai pavyko.

Visiškas sumušimas Darbo Partijos rinkimuose, iš ko daugelis I. W. W. vadovų slapta džiaugėsi, žymiai pagelbėjo I. W. W. unijai, nes daugelis unijistų per tai atėjo prie nuomonės, kad karinga pramoninė organizacija yra taip pat reikalinga kaip ir politinė ir kad pramoninė yra svarbesnė. Šitie I. W. W. veikėjai labiausiai veikė Naujojoj Pietų Valijoj, bet jie taipgi turi įtekmingų pritarėjų unijiniame judėjime ir Viktorijoj, kurie dabar atvirai giriasi, kad viktorinė konferencija susidės su Naująja Pietų Valija ir priims I. W. W. unijos pasiulinimus. Jei tas jiems pavyks, tuomi bus sutvertą didžiulė pramoninė organizacija visoje Australijoje, atsidavusi socialistiniam tikslui, kuris turi buti atsiektas "tiesioginiu veikimu" pramonės lauke ir jei galima bus, vėl paimant kontrolę ant politinės mašinos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

Vokietijos kanclerio Maximiliano kalba.

(Laikyta reichstage spalių 5 d. š. m. Žiur. "Nauj." spalių 8 d.)

Vis tvirtos širdies.

Tiesioginc svarba yra tie išvedimai, kuriuos valdžia trumpu savo buvimo laiku galėjo padaryti iš to padėjimo, kuriame ji besiranda ir praktingai pritaikyti juos prie dalykų stovio.

Daugiaus kaip keturi metai kruviniausios kovos su pasauliu skaitliumi pranešančių priešų yra užpakalyj mus, metai pilni sunkiausių kovų ir skausmingiausių pasišventimų. Vienok mes esame tvirtos širdies ir pilni įsitikėjimo į musų vieką, pasirįžę nešti dar sunkesnius pasišventimus už musų garbę ir laisvę ir už musų ainių laimę.

Sako frontas neperlaužtas.

Mes atmename giliu ir karštu dėkingumu musų narsius kareivius, kurie po vadovybe yra atlikę kuone viršžmogiškus darbus per visą karę ir kurių pracityje darbai yra tikra garantija, kad likimas musų visų taipgi ateityje bus laikomas gerose ir pasitikimose jų rankose. Ištisus mėnesius vienvalinė, baisi ir pražutinga kova ėjo vakaruose. Ačiu nepalyginamam musų kareivių didvyringumui, kuris gyvuos kaipo nemirštamas, garbingas lapas Vokieitjos žmonių istorijoje per visus laikus, frontas yra neperlaužtas.

Šita išdidi sąmonė leidžia mums žiurėti ateitin su užsitikėjimu. Bet vien delto, kad mes esame įkvėpti šito jausmo ir įsitikinimo, jog tai yra taipgi musų priedermė buti tikrais, kad šita kruvina kova nenusitęstų nei viena diena ilgiau tos valandos, kuomet karės užbaigimas atrodo galimu mums be palietimo musų garbės, todel aš nelaukiau šios dienos taikos idėją paskelbti.

Paskelbia notą Wilsonui.

Paremiamas visų deramai įgaliotų imperijos asmenų ir sutinkant visiems musų talkininkams einantiems išvieno su mumis, aš pasiunčiau nakčia spalio mėn. iš 4-tos 5-ton d. per Šveicarijos tarpininkystę notą Suv. Valstijų prezidentui, kurioje prašau jo eiti prie susitaikymo ir tuo tikslu susirašyti su visomis kariaujančiomis valstybėmis.

Nota pasieks Wilsoną šiandie ar ryto. Ji yra pasiųsta Suv. Valstijų prezidentui delto, kad jis savo pranešime kongresui, saus. 8 d., 1918 ir savo vėlesnėse proklamacijose, ypatingai savo kalboj New Yorke, rugs. 27 d. pasiulė programą visuotinai taikai, kurią mes galime priimti kaipo pamatą taikymuisi.

Aš padariau šitą žingsnį gelbėdamas ne tik Vokietiją ir jos talkininkes, bet ir visą žmoniją, kuri ištisus metus kenčia nuo karės.

Sutinka su prezidentu.

Aš padariau jį taipgi delto, kad aš tikiu, jog mintis apie busimą gerovę tautos, kurios buvo paskelbtos p. Wilsono, susitaiko su abelnomis idejomis, gaivinamomis naujosios vokiečių valdžios ir su ja drauge didelės didžiumos musų žmonių.

Kiek tas mane patį liečia pirmesnėse kalbose į kitus susirinkimus, tai mano klausytojai paliudys, kad mano turimas suoprotis apie busimąją taiką neatsimainė nuo to laiko kaip aš paėmiau imperijos reikalus vesti.

Todel aš nematau jokio skirtumo tarp tautinės ir tarptautinės priedermės įsakymų kas del taikos. Man atsveriančiu veiksniu yra vienintėliai tas, kad visi dalyvautojai su lygum teisingumu išpažintų šituos įsakymus kaipo rišančius ir gerbtų juos taip kaip aš ir kiti musų naujos valdžios nariai.

Sako Vokietija yra suvienyta.

Ir taip, vidujiniu ramumu, kurį manō gryna sąžinė kaipo žmogui ir žmonių tarnui man suteikia ir kuris podraug remiasi tuoju tvirtu tikėjimu šitais didelias ir tikrais žmonėmis — šitais žmonėmis galinčiais pašvęsti visa kuo — ir jų garbinga ginkluota galybe — aš laukiu išeigos šito pirmo žingsnio, kurį aš padariau kaipo vyriausis imperijos vyras.

Kokia šita išeiga nebutų, aš žinau, ji ras Vokietiją tvirtai pasirįžusia ir susivienijusia ar-

(Seka ant 3 puslapio)

Moterįs!

Štai kenčiančioms moterims yra pranešimas nuo Mrs. W. T. Price iš Public, Ky.: "Aš kentėjau nuo skausmų... ji rašo. "Aš sunykau del silpnumo mano nugaros ir narių... Aš jaučiausi esanti be vilties, be drąsos. Aš beveik nebesitikėjau pasveikt kuomet nors, kuomet draugė su užsispyrimu reikalavo, kad aš

Imčiau

CARDUI

Moterų Tonikas

Aš pradėjau Cardui. Trumpu laiku aš patėmijau žymų skirtumą. Su kas kartu aš vis stiprėjau ir jis išgydė mane. Aš esu stipresnė, negu buvau pirm kiek metų. Jeigu jus kenčiate, jus galite pagodoti reikšmę — but stipria ir sveika. Tukstančiai moterų duoda Cardui'jui kreditą už savo gerą sveikatą. Jis jums pagelbės. Mėgink Cardui. Pas visus aptiekorius.

E-73

VOKIETIJOS KANCLERIO MAXIMILIANO KALBA.

(Tąsa ant 2-ro pusl.)

ba prie tiesios taikos, kuri atmeta kiekvieną savimeilį laužymą teisių kitų, arba prie užbaigimo kovos už gyvastį ar mirtį, prie kurios musų žmonės bus priversti be musų kaltės, jei priešingųjų galybių atsakymas į musų notą bus padiktuotas noro mus sunaikinti.

Aš nenusimenu del tos minties, kad šitas antrasis pasirinkimas gali buti. Aš žinau galingųjų pajiegų didumą, kurios yra musų žmonėse ir aš žinau, kad neužginčijamas įsitikinimas, jog jie kovoja tik už musų kaipo tautos gyvastį, padvigubins tąsias jiegas.

Vienok aš tikiu, del visos žmonijos labo, kad Suv. Valstijų prezidentas priims musų pasiulinimus tokiais kokiais mes juos siulome. Tąsyk durys atsidarys greitai, garbingai taikai teisingumo ir susitaikymo taip mums, kaip ir musų priešams.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Oct. 9. 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917,

KODEL KARĖS DEPARTAMENTAS APRUBEŽIAVO SIUNTINIUS KARININKAMS.

Released by the Committe on Public Information.

Amerikos Armijos Prancuzijoj vienas mažesniųjų nesmagumų yra aprubežiavimas, kokį Karės Departamentas ant siuntinių karininkams uždėjo ir kurį iš fronto laiškai taip priešakin iškišo. Kovojantieji vyrai nesirupina armijos krasos siuntinėjimo smulkmenomis. Jie vien tik žino, kad krasos parėdymas apie ryšulių siuntimą prašalino mažus kartkartinius siurprizus, kurie pastaraisiais metais tiek malonumo suteikė ir buvo dikčiai vertinamu atlyginimų už vargus ir kovas svetimoj šalyj. Suprantama, jaunuolai užjuryj parėdymu nepatenkinti ir apie jį šneka, kaipo visai neteisingą jų teisių suvaržymą.

Nors Karės Departamento viršininkai, kurių didžiuma turi sunų ar artimų giminių Prancuzijoj, dikčiai simpatizuoja karinim kų nusiskundimams apie siuntinių suvaržymą, jie žino, kad apie parėdymo pamainymą nė kalbos buti negali. Suprasdami, kad fronte vyrai nepaprastai ištvermųs yra sunkenybėse, kurių išvengti negalima, jie daro pastangas išparodyti kiekvienam ovojančiam vyrui parėdymo reikalą, kuris stambius siuntinius iš krasos prašalinti paskatino.

Jeigu kiekvienas Amerikos karininkų užjuryj gautų 5 svarų siuntinį iš namų kas mėnuo, krasos organizacija Prancuzijoj but priversta apsidirbti su daugiau negu 5,000 tonų krasos siuntinių, kaipo priedą prie skaitlingų pačtos siuntinių, kurie ir taip jau perdaug krasos išgales apsunkina. Užvertimas tokios naštos, penkių tukstančių tonų į mėnesį, ant organizacijos palenks ją iki sukritimui. Tokiu budu laiškai, kurie karininkui kur-kas svarbesni, negu saldainiai, sigaretai ir knygos iš namų, butų bevilčiai sutrukdyti ir gali buti nepriduoti keli mėnesiai po to, kaip Prancuzijoj jie pristatyti buvo.

5,000 tonų siuntinių pervežimas reikalautų keturių diktokų laivų kas mėnuo. Tokios pervežamos įtalpos atėmimas iš transportacijos tarp Suv. Valstijų ir Prancuzijos rimtai atsilieptų į nuolatinį maisto ir amunicijos siuntimą frontan. Medžiagos apštis iš penkių tukstančių tonų yra užtektinu, kad Prancuzijoj palaikius daugiau negu šešius pulkus (regimentus), pilnai aprupintus ir kovai prirengtus.

Žmonių, reikmenų ir vežimų suorganizavimo didumas, kokis reikalingas kad aprupinus "parcel post" siuntinius Amerikos miestuose su dviem milionais ir viršaus gyventojų, yra visiems gerai žinomas. Tiesą sakant, New Yorkas ir Chicaga šioj šalyj tėra vienatiniu miestu, sulyg cenzo raportų, kuriuodu per du milionu persirito. Dviejų milionų armija, krasos viršininkų žvilgsniu, yra kur-kas didesnė bendrija, nes ji vienatiniai iš suaugusių susideda ir kiekvienas vyras siuntinių gauna. Apart to, tieji "gyventojai" nėra susitelkę į miestą, kur grįstos gatvės ir pastovųs adresai randasi. Jie yra išsimėtę po Prancuzijos miestus, didžius ir mažus, po laukus, po miškus ir po apkasus. Vienutės nuolatos kilnojasi ir pastovus antrašas karininkui yra aiški negalimybė. Tokiose aplinkybėse kelių milionų ryšulių kas mėnuo pristatymas tikrai milžiniško žmonių ir vežimų skaičiaus reikalautų. Tokiai organizacijai sutverti, suprantama, reikėtų iš Generolo Pershingo kovojančių pulkų atimti.

Armijos viršininkai Prancuzijoj deda visas pastangas partpinti nuolatinį ir greitą aprupinimą 1-sios klesos siuntinių. Tai yra pat savyje milžiniška užduotis ir kur-kas Amerikos karininkams ir jų šeimynoms svarbesnė, negu rišulių iš namų pristatymas. Karės Departamentas vyrus aprupina geresniu maistu ir drabužiu, negu jie Suv. Valstijose pirkties galėtų. Kvatiermeisterio Korpusas dabar parupina sigaretų ir saldainių prie kasdieninės porcijos yra paprastu apsireiškimu. Vienatinis dalykas, kurio armija patenkinančiai pavaduoti neišgali, yra numylėtųjų namiškių laiškai. Iš to atžvilgio rišulius siųsti draudimas tol tęsis, kol krasos viršininkai Prancuzijoj nepajiegs su jais taip apsidirbti, kad pavojum išstumti nereikėtų pirmosios klesos siuntinių pristatymą Amerikos karininkams.

SEATTLE, Wash. — Sveikatos komisionierius Dr. J. S. McBride paskelbė, kad miesto labaratorija atrado serumą apsisaugojimui nuo ispaniškosios Influenzos. Jis bus tuoj pradėtas dalinti gyventojams.

3,000 Parduota į vieną metą

Dabar išleista trečia laida knygos, kurią kiekvienas turi perskaityti —

kurias kiekviena moteris be mergina buti nai privalo žinoti. Ją parašė žinomas Dr. F. Matulaitis.

Jeigu dar jos neturi, tuojaus ją įsigyk. Kaina 25c. Adres.:

M. G. VALASKAS
373-5 Kensington Ave., Chicago, Ill.

Nervuoti Žmonės

Nervišku mas tai yra moderniška liga. Senuose laikuose kada skubinimas paskui darbą ir paskui pinigus dar nebuvo taip ištobulintas kaip jis yra šiais laikais—kada žmonės gyvero pagal savo išgalę, vidutiniškai, tikrai ir reguliariškai—kada nervų systema gaudavo savo dalį pasilsėjimo ir apžiurėjimo, tai nervai visai nenukentėjo ir žmonės nežinojo kas tai yra nervišku mas. Bet gi šiandien, teisybė dalyko yra tame, kad tas neperstojantis skubinimas su kuriuom tu susitinki visuose gyvenimo užsiėmimuose, naturališkai, priveda prie susilpnėjimo visos nervų systemos ir todel nervai nukenčia daugiausia. Ar tu lauki palengvinimo? Tu gali lengvai ji atrasti. Sustok ant valandėlės nuo to neperstojančio skubinimo, pastiprink nervų systemą naudojant

Severos Nervoton

(Severos Nervotonas). Jis yra puiki medicina nuo nuilsusių nervų labai lauktinas maistas del persidirbusios nervų systemos ir tonikas del viso žmogaus kuno. Jis yra ideališkas pagelbėtojas gydyme mentališko nusiminimo, nemigos arba insomnia, nerviško nusilpnimo, hysterijos ir nerviškumo.

Jis parduodamas visose aptiekose. Kaina $1.25 už bonką.

Kaipo pagelba gydyme įvairių nesveikumų **Severos Gyvasties Balsamas** privalo but naudojamas. Jis prašalina prietvarių, sustiprina visą systemą, pagelbsti sveikam veikimui pilvo, prašalina vidurių užkietėjimą ir dyspepsiją. Kaina 85 c.

Galvos skaudėjimo šauksmas pagelbos. Atsimink kad **Severos Proškos nuo Galvos Skausmo** gelbsti greit ir sumaniai tokiuose atsitikimuose. Kaina 25 centai.

Išsiveržimai, niežėjimas, sugadina išvaizdą ir padaro daug sunkumo pacijentui. Prašalink ji naudojant **Severos Odinę Mostį.** Tai yra puiki salva nuo niežų ir tam panašių išsiveržimų. Kainų 50 centų.

Kenčiančios Moterįs privalo pabandyt **Severos Reguliatorių,** nes mes žinome, kad tas pagelbės joms materialiai, atgauti sveikatą ir naują gyvumą. Tai yra laiko išmėgintas ir tikras draugas kenčiančių moterų ir jaunų mergių. Kaina $1.25.

Gydantis Muilas privalo rasties kiekvienoje šeimynoje. **Severos Gydantis Odinis Muilas** čystija ir gydo kompleksiją ir prigelbsti kudikių ir suaugusių vaiai. Jis yra puikus del skutimosi ir toaletinių reikalų. 25c.

Prietvaras privalo but neapleistas. **Severos Pigulkos Kepenims** gelbsti prašalinti prietvarių ir tokiu budu, neprileidžia kitokių nesveikumų, kurie kitaip butų pasekme. Kaina 25 centai.

Severos Šeimyniškos Medicinos yra parduodamos aptiekose visur. Jeigu jus negalite jų gauti, užsisakykite tiesiog nuo mus. Bet pirmiau pasiklausk jusų aptiekose. Reikalauk Severos Medicinų. Kitaip, prisiųsk reikalingą sumą su savo užsakymu tiesiog pas

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

AŠ, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.
Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabuėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, nevirinimas pilvelio, nuslabnėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelnas spėkų nustojimas viso kuno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur jieškojau sau pagelbos, nesigailėjau visoje Amerikoj ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.
Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigauti, stiprėt, gerai dirbt. Kraujas išsivalė. Nervai ėmė stipriai dirbt. Inkstai atsigavo. Reumatizmas pranyko, diegliai nebebadė po krutine. Vidurių rėžimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitė po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveiksle pamačiau tokį skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkuoju Salutaras mylistų geradėjistei ir linkiu visiem savo draugam ir pažįstamiem su tokiais atsitikimais patariu nuoširdžai kreipties pre Salutaras:

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrenas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417 Chicago, Ill.

Sergėkite savo akis

Neužsitikėkit savo regėjimo pirmajam by kokiam nepritysiam aptiekoriui ,auksoriui ar keliaujančiam pardavėjui, nes jie suteiks jus akims tik daugiau blogo.
Aš turiu 15 metų patyrimą ir galiu ištyrt jus akis ir pririnkti jums akinius tikrai. Darbą atlieku belaukiant, užtikrintai.
Jei jums akiniai nebus reikalingi, mes tai jums pasakysime.

JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave. Chicago
Kampas 18-tos gatvės
3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos
Tėmykite į mano parašą
Valandos nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėlioje nuo 8 val. ryto iki 12 valandai dieną.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Dykai

Gyvenimas yra tuščias, kada prarasta regėjimas. Mes vartojame pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga doma atkreiplama į vaikus. Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėldien. nuo 10 iki 11 dieną. 4649 S. Ashland Av. kamp. 47 st
Telephone Yards 4317
Boulevard 6487.

Rezid. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 2544
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialistas Moterišky, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 S. Halsted St., Chicago
Telephone Drover 9693
VALANDOS: 10—11 ryto; 2—3 popietų 7—8 vakare Nedėliomis 10—12 dieną.

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3109 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

DR. G. M. GLASER
Praktikuoja 27 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kertė 32 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų
OFISO VALANDOS:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet ir nuo 6 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo užtrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodas X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St. netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir 6—8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8—9 ryto, tiktai.

Tel. Pullman 342
Dr. D.J. Bagočius, M.D.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10731 So. Michigan Ave.
Roseland, Ill.

P. GALSKIS,
Notary Public
Užtvirtina visokias legališkas popieras, apdraudžia nuo nelaimingų atsitikimų. Suteikia geriausius advokatus del įvairių bylų visuose teismuose; bendradarbiauja prie geriausių advokatų.
1356 N. Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Telephone Humboldt 8360

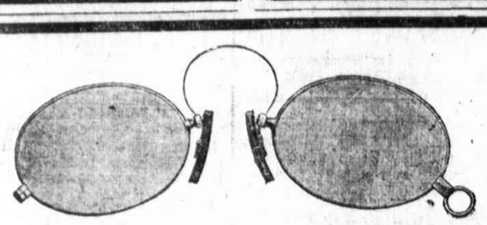

Gydytojaus patarnavimas gydyme jusų akių arba pritaikyme jusų akinių.

21 Metas prie State Gatvės
Iškaba—besisukanti šviesa

Dr. Carterio pagelbininkai yra gydytojai ir chirurgai. Užtikrintas gydytojo patarnavimas už optiko kainas.
Akinių kaina prasideda nuo 3.00 ir augšiau.
Galvos skaudėjimas sulaikomas gerais akiniais.
Dirbtinės Akįs

Dr. Franklin O. Carter
Akių ir Ausų Specialistas
120 South State Street
2-ras augštas.
Valandos: 9—7 kasdien; Nedėldieniais 10—12 val.

DR. A. MONTVID
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1553 W. Madison st. Suite 600-612
Valandos: 10 iki 12 ryto
Phone Haymarket 2563
2225 So. Leavitt St. Kampas 22nd pl.
Valandos: 6 iki 8 vakare
Phone Canal 4626
Nedėldieniais tik pagal sutartį
Rezidencijos Telephone Albany 5546

DOCTOR ROSS
Chicagos Specialistas
Gydo Užsenėjusias, Nervų Ligas, širdies, Vidurių, Kepenų, Inkstų, Puslės, Šlapymo ir Visas Privatiškas Negales.

Dr. B. M. ROSS
35 So. Dearborn St. kampas Monroe, CHICAGO, ILLINOIS
Room 506 ir 507 Crilly Bldg. Važiuok elevatoriu iki Penkto augšto.
Valandos: Kasdien 9 iki 4. Nedėldieniais 10 iki 1. Taipgi Panedėlyj, Seredoje, Pėtnyčioje ir Subatoje vakarais nuo 7 iki 8 valandai.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th St. Tel. Kedzie 8902
Paulina Tel. Western 15
3514-16 W. 12th st., arti St. Louis Ave. Ir 1115-17 So. Paulina St., arti 12th St., Chicago, Ill.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS
ant Durų, Lentų, Rėmų ir Stogams Popiero
SPECIALIAI: Maleva malevojimui stubų išvidaus, po $1.40 už gal.
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip civiliniuose taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokias dokumentas ir popieras.
Namų Ofisas: 3323 S. Halsted St. Ant trečių lubų Tel. Drover 1319
Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St. 111-13 Unity Bldg. Tel. Central 4411

K. G. Trainis & Co
Perka, parduoda ir maino namus, lotus ir farmas
INŠIURINA TURTĄ
nuo ugnies ir vagių
GABUS ADVOKATAS
ofise vedimui visokių reikalų, visuose teismuose.
NOTARY PUBLIC
padaro ir paliudija visokius dokumentus ir popieras.
751 W. 31 St., arti Halsted St.
Tel. Boulevard 6399.

Pranešimas.

Wilburton, Okla. — Rugsėjo 24 d. 1918, atsitiko nelaimė anglių kasykloje. Akmuo puolė iš viršaus ir nulaužė ranką ir koją Antanui Rinkunui ir sumaišė vidurius. Iš tos priežasties persiskyrė su šiuo pasauliu 28 dieną rugsėjo. Buvo palaidotas 30 dieną rugsėjo. Paeina iš Lietuvos, Kauno gub., Panevėžio apskričio, iš Klovainių miestelio. Paliko moteri ir šešių metų dukrelę dideliame nuliudime. Moteris po tėvais Paulina Dirkukė, Kauno gub., Panevėžio apskričio, Klovainių miestelio. Velionis priklausė prie švento Juozapo draugystės, palaidotas su bažnytiniėm apeigom, tegul jam bus lengva šios šalies žemelė.
Giminės ir pažįstami, norėdami platesnių žinių, kreipkitės šiuo adresu:
Paulina Rinkunienė,
Wilburton, Okla., R. I. Box 66½

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
29 S. La Salle St.
Telephone Central 6396
Vakarais:
2911 W. 22nd Street,
Telephone Rockwell 6999

PRANEŠU gerb. visuomenei, kad 1-mą rugsėjo dieną, 1918, aš persikėliau iš po No. 1812 S. Halsted st., po num. 2650 W. 39th Place, prie Archer ave.

Mrs. Agnė Džugas
Lietuvė Akušerė
2650 Archer ave. ir 39 Place
Archer Limits, Chicago
Tel. McKinley 4420.

Paskolos $30 iki $300
Legalė rata 3½% mėnesyje. Vyrui ar moteriai, dirbančiai ar užlaikančiai namą.
Ant rakandų, pinno, victrolos, sankrovos fixtures, vežimų, automobilių, Liberty Bonds ir Insurance Policies. Skoliname Stockyard'y, Šapos ir dirbtuvės darbininkams, gelžkelio ir biznio žmonėms, klerkams ir tt. Ateikite į ofisą ir mes viską smulkmeniškai išaiškinsime. Atdara utarninkais, ketvergais ir subatomis iki 8 val. vakare, Panedėliais, seredomis ir pėtnyčiomis iki 6 val. vakaro.
LOCAL LOAN COMPANY,
THOS. F. KERWIN, Mgr.
4647 So. Halsted Street
Po valstijos priežiura.
Tel. Drover 2116. 2-ras augštas

Milda Teatras
VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodeviliaus Permaina.
Panedėlyj, Ketverge ir Subatoj
Pirmas Floras 15c. Balkonas 10c
Prie šių kainų priskaitoma ir 1c ir 2c kariškos mokestis
4 DIDELI AKTAI KASDIEN
HALSTED ir 32-ra GATVĖS

Laisvės Bondsai
perkami už cash. Emel and Co., 740 W. Madison, kampas Halsted gat., room 232, 2-ras augštas, virš Famous Clothing Store. Atdara vakarais iki 8. Nedėldieniais 10 iki 1.

Vyriškų Drapanų Bargenai
Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $50 iki $50, dabar parsiduoda po $15 ir 25 dolerius.
Nauji, daryti gatavi nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki 18 dolerių.
Pilnas pasirinkimas kailiu pamuštų overkotų.
Visai mažai vartoti siutai ir overkotai, vertės nuo $25 iki $35, dabar $5 ir augščiau. Kelnės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikinams siutai nuo $3.00 iki $7.50.
Atdara kasdieną, nedėliomis ir vakarais.
S. GORDON
1415 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Telephone Yards 5834.
Dr. P.G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

Dr. Leo Awotin
Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 rytą; 6—9 vakare. Tel. Canal 4367.

Tel Yards 3654. AKUŠERKA
Mrs. A. Michniewicz

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsylvanijos hospitalėse ir Philadelphijoj. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo. Duodu rodą visokiose ligose moterims ir merginoms.
3113 So. Halsted Str.
(Ant antrų lubų)
Chicago.
Nuo 6 iki 9 ryte, ir 7 iki vėlo vak.

Chicago ir Apielinke

Liga siaučia visoj valstijoj.

Susirgimų skaičius didėja.

Reikia buti atsargiems.

Ispaniškasai gripas — influenza pradeda siausti visoj Illinois valstijoj. Valstijos sveikatos biuro viršininkas vakar gavo pranešimų net iš 200 miestelių, kuriuos daugiau ar mažiau palietė ta naujoji viešnia - epidemija. Kaikuriose vietose susirgimų skaičius siekia veik pusę visų gyventojų. Pav., Ashmore serga 200 žmonių iš 500 to miestelio gyventojų. Strongheareste dar blogiau: epidemija paguldė lovon du vienintėliu visame miestelyj daktaru.

Negeriau dalykai stovi ir pas mus, Chicagoje. Naujų susirgimų skaičius auga. Taip vakar buvo 1,332 nauji susirgimai, iš kurių 320 susirgimai yra plaučių uždegimu. Mirčių vakar buvo 73 nuo influenzos, 62 nuo plaučių uždegimo. Viso kartu — 135 mirtis.

Manoma, kad ateityj, orui besikeičiant, susirgimų skaičius ne tik nemažės, bet gal dar padidės — jei patįs gyventojai nebus užtektinai atsargus. Todel sveikatos departamento viršininkai nuolat persergsti gyventojus; "Reikia buti atsargiems."

Atsargumas yra geras dalykas, ir kurie jo neužmirš, tiems gailėties nereikės.

NUXATED IRON

padidina stiprumą, švelnių, nervuotų, suirusių žmonių į dvi savaiti laiko daugelyje atsitikimų. Vartotas ir augštai rekomenduojamas buvusiųjų Kongreso narių, gerai žinomų gydytojų ir buvsių Viešosios Sveikatos perdėtinių. Klausk savo gydytojo arba aptiekoriaus apie tai.

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 W. 35-ta gatvė
(Tel. Drover 6310).
Yra atdara del biznio nuo 9 ryto iki 3 po pietų. Subatomis iki 1 po pietų.
VAKARAIS
Seredomis ir Subatomis nuo 6 iki 8 val. vakare.
Mane galite matyti banke, bet reikalui atsiradus kreipkitės prie manęs į namus.
3343 Lowe ave.,
(Tel. Boulevard 9983)
1 flopas, užpakalyj. Nuo 6 iki 10 v.v.
A. PETRATIS.

Ar Tamsta Turi šias Knygas?

Biblija—Šventrašti, lietuviškom raidėm, kurių jau nedaug beliko, neišparduotų. Pasiskubink užsisakyti, nes daugiaus šiuo laiku jų niekas neturi. Kaina $4.00.

Apie Žemę ir Kitus Svietus, jų Buvį ir Pabaigą. Parašė Šernas. Aprašo kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Kaina tik 75c. Apdaryta — $1.00.

Apsireiškimai atmosferoje arba meteorologijoje. Parašė Šernas. Aprašo iš ko susideda ore žaibai ir griaustiniai, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios šviesos ir šešėliai ir daugybė visokių įvairiausių ore apsireiškimų. Kiekvienas aprašymas aiškesniam supratimui parodyta paveikslėlyje. Kaina 75c., apdaruose $1.00.

Kada ir kokiu budu svietas sutvertas. — Aprašyta kokiu budu tverias dangiški kunai ir kaip musų žemė susitvėrė; taipgi, kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Pusl. 140. Kaina 35c.

Minykų kunigų darbai Filipinų salose. — Tai yra rinkinys paliudijimų apie kunigų darbus Filipinų salose. Tuos paliudijimus surinko buvusis Šuv. Valst. prezidentas Taftas. Sutrumpintoj formoj jiko išleista lietuvių kalboj. Kas tik norite žinoti apie kunigėlių darbus, tas pasistengkit šią knygą įgyti. Kaino tik 35 centai.

Kas norite įsigyti kurią nors šių knygų, adresuokite taip:
A. AMBROZEVIČIA,
1443 N. Paulina st. Chicago, Ill.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

KRITĘS MUSIŲ LAUKE.

Jonas Petrauskas, lietuvis karėvis - chicagietis.

Šiomis dienomis jo artimieji gavo žinią, kad Jonas krito musių lauke, Francijoj, kovoj su vokiečiais. Jonas prieš eisiant į armiją gyveno 1444 So. Jefeson St.

A. a. Jonas buvo jaunas ir gabus vaikinas. Paėjo iš Kauno gub., Rasčinų pav.

Tos pačios senos bėdos.

Bankai atsisako skolinti miestui pinigų.

Miesto rotužėj tos pačios "senos bėdos ir vargai." Pinigų nėra! Jeigu iki spalių 15 d. miestas jų negaus iš "kur nors" — kas bus su didelių ir mažų valdininkų bei darbininkų algomis? Miesto tarybos finansų komisijos pirmininkas, ponas Richert, irgi nežino. "Gal reiks susaukt finansų komisijos posėdį" — pakuždėjo jisai, kuomet po ilgų derybų Chicagos bankininkai galutinai atsisakė paskolinti miestui apie keturis ir pusė miliono dolerių.

Reikia tečiaus tikėti, kad su Chicaga taip neatsitiks kaip su musų tautiškai - katalikiškais bankais.

Rooseveltas Chicagoj.

Vakar Chicagon buvo "užklydęs garsusis pulkininkas Tadas Rooseveltas. Buvo manyta, kad jisai pasakys chicagiečiams bent vieną stiprią prakalbą, bet... neturėjęs laiko. Šiandie pons Tadas viešisi New Yorke.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Oct. 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

$100,000,000 laisvės bondsų

Vakar vakare buvo paskelbta, kad ketvirtosios laisvės paskolos kampanija Chicagoj iki šiol davė $100,000,000. Vadinas, užtiek tapo nupirkta laisvės bondsų. Chicagos kvota yra — $252,000,000. Taigi $152,000,000 dar reikia surinkti.

Kova prieš gatvekarių baronus.

Maj. Thompsonas varys agitaciją, kad atmetus naują sutartį su gatvekarių kompanija.

Gatvekarių kompanijai pavyko pastatyt ant savo. Klausimas naujosios sutarties — bus padėta ant balsavimo blankų. Vadinas, piliečiai dabar turės nuspręsti: duoti kompanijoms to, ko jos reikalauja ar ne. O jos reikalauja, kad per sekamus trįs dešimt metų galėtų šeimininkauti Chicagos gatvekarių linijomis kaip tinkamos.

Naujajai miesto tarybos sutarčiai griežtai priešinasi netik socialistai, o ir daugelis smulkiųjų biznierių. Jai priešinasi ir pats miesto majoras Thompsonas. Pranešama, kad majoro sekėjai prisiuntė Angliškai - Lietuvišką vą. surengsią visą eilę viešų susirinkimų ir agituosią prieš tą netikusią sutartį.

Chicagos džingų organas Tribune ypatingai piktumu atsiliepia apie tą "thompsonistų pleną." Jo piktumas yra aiškus viesiems: "varnas varnui nekerta akin."

Naikins ištvirkavimą

Atsakomųjų įstaigų vadai žada pradėti "mirtiną kampaniją" prieš ištvirkimą. Norima, mat, padaryt Chicagą "švariausiu miestu visoje šalyje."

Pons vagie, pasilaikykite tuos $9.75.

Sako panelė Julė.

Panelė Julė Staren, 1065 Argyle gt., mielai atiduotų tuos $9.75 tam ponui vagiui, kuris juos pavogė kartu su jos šerole ir raktais, tik tegul jis esąs taip geras ir sugrąžinąs jai šernolę ir raktus, kurie jam nereikalingi. Priešingai — panelė Julė turės pirkties naują šernolę ir raktus.

Sužeidė kunigą

Kun. David O'Leary, instruktorius Mary Wood mokykloj, Evanstone, turėjo gerą, bet necivilizuotą arklį. Vakar jisai pasibaidė, pamatęs Fordo automobilių ir įtvojo savo gaspadorių langan. Kunigas sunkiai sužeistas.

Retas pasimatymas.

Pagalios senelė Catharine McCaffery, gyvenanti 732 W. Madison gatvėj, turės progą pamatyti savo vienintėlį sunų, Barney'ą, su kuriuo nesimatė per suviršum 30 metų. Septyni metai atgal Barney kreipės į Chicagos policiją, kad ji sujieškotų jo motiną, kurios adresą jisai "pametęs" keliolika metų atgal. Vakar senelė McCaffrey kokiu tai reikalu kreipėsi į Desplanės stotį. Kuomet pasakė savo vardą, dėdei Marshalui dinktelėjo galvon mintis, kad tai tur but ta pati Catharina. Ji ir buvo ta pati. Senelės Catharinos sunus dabar kelyj į Chicagą iš Washingtono valstijos.

Nelaimė

Susidaužė gatvekariai; 4 sužeista.

Ant State ir 31 gatvių vakar rytą susidaužė du gatvekariu. Keturi žmonės, trįs moterįs ir vienas vyras, tapo pavojingai sužeisti. Sužeistųjų vardai: **Mathilda Torenson,** 377 W. 100 St., **John Lally,** 605 W. 31 St., **Louise Brizallara,** 6759 So. Hermitage Ave., **Nettie Morrell,** 3100 Ellis Ave.

Kaltas State stryčio gatvekario motormanas, kurio karas visu smarkumu smogė 31 gatvekarin ir išmetė jį iš bėgių.

Pasiuntęs ją laiptais.

Daktaras Mahoney vakar turėjo pasimatyt su džiodže Barrasu. Pasekmės dar nežinoma. Mahoney pasiuntęs laiptais vieną savo pacientę.

AUKOS.

Socialistų Propagandos Mokyklos Fondui.

LSS. 138 kuopa (iš Cicero, Ill.) aukavo iš iždo $5.00.

Pavienių asmenų aukos:

A. Anelįutė, M. Babičiutė, A. Rudinskas, A. Kemeža, J. Vidolis, A. Tedvilas, P. Malalo, P. Vilimas, P. Žilvis, P. Pavilonis, J. Ruželė, J. Galvidis, B. Raulas, J. F. Vilis, F. Gikis, J. Kondrošką — po $1.00. Viso $21.000.

V. Balčiunas iš Portland, Me., žodyną vertės $4.000. Ačiu. Žodynas padėta į mokyklos knygyną. Kaip bus reikalingas, panaudosim.

Be to, turiu pasakyti, kad dvylika iš čia paminėtų asmenų aukojo LSS. VIII Rajono išvažiavime, įvykusiame liepos 7, Jefferson miške. Tuos pinigus ($12.00) buvau priskaitęs prie smulkių "Naujienų" nr. 206. Šis nemalonumas įvyko todel, kad minėtų aukų rinkėjos pinigus pridavė ten pat, ant vietos, o aukojusių surašą prisiuntė tik keletas dienų atgal... Delto aš ir negalėjau jų paskelbti pirmiau. Aukavusios ir aukavusieji malonėsite tai atleisti.

Visais mokyklos reikalais kreipkitės į mane laišku ar telefonu.

Ant. Jusas.
2252 W. 22-nd St.,
Chicago, Ill.
Tel. Canal 6265.

WEST SIDE.

Neužmirškite tarptautiško vakaro.

Subatoj, spalių 12 d., Meldažio svetainėj, rengiama didelis pramogų vakaras — koncertas. Rengia jį Ketvirto Kongresinio ir Devinto senatinio distriktų socialistai, kartu Ketvirtoji ir Dvidešimt Antroji LSS. kuopos.

Draugai Aštunto Rajono nariai, kiekvieno pereiga yra atsilankyti į busimąjį vakarą ir tuo prisidėt prie padidinimo Rinkimų Kampanijos Fondo. Tegul nesiranda draugo, kuris pasitiki, kad už jį "kitas ateis". Eikime patįs, tuomet ir kiti mus paseks!

—West Sidietis.

Chicago Heights, Ill.

Šis ir tas.

Pas mus maža apšviestų žmonių. Daugiausia tai sunkaus jungo vilkėjai, kurie nieko nenori ir kuriems nieko nereik. Visas jų užsiėmimas — smuklė ir bažnytelė. Bėda su tuo musų tamsumu ir nerangumu.

-:- -:- -:-

Rugsėjo 30 d. buvo LDMK. (Ką tos raidės reiškia? Red.) susirinkimas. Apsvarstyta daug visokių reikalų — naujų ir senų.

-:- -:- -:-

Lietuvių Dramatiškas Ratelis liko pašelpine draugyste. Mano pradėti sparčiai darbuoties, kad išbudinus vietos lietuvius darbininkus.

—Ten Buvęs.

Redakcijos Atsakymai

Barškučiui.—Ačiu. Vieną jau išspausdinome. Sunaudosime ir kitus.

St. Ribeliui, Waukegan, Ill.—Žinią apie a. a. A. Sabeckio laidotuves gavome pervėlai, todel prisiėjo praleist tą dalį jusų korespondencijos.

Progresistei. — Turėjome dalį straipsnio išleisti, kad nercikėtų visą straipsnį versti.

A. Čekanauskui. — Atleiskite, bet jųs perdaug reikalaujate iš Redakcijos. Jeigu jųs geidžiate smulkesnių informacijų apie dalyką, kuris buvo minėtas dienraštyj, tai turėtumėte bent nurodyti, kada ir kame apie jį buvo rašyta. Mes absoliučiai neturime laiko jieškoti jo dienraščio numeriuose.

S. Tilvikui. — Jųs tur-but nežinote, net kokiai organizacijai jųs priklausote, nes Socialistų Partija paskutinėje savo konferencijoje **pritarė** talkininkų socialistų ir darbininkų Memorandumui: apie ką-gi tad su jumis galima dar ginčytįes? Jųsų raštą padėjome į Redakcijos archivą.

Pranešimai

LSS. 37 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks ketverge, spalių 10 d., 8 val. vak., Malinausko svet., 1843 S. Halsted st. Dr-gai ir draugės, visi malonėkite atsilankyti, nes turim daug svarbių dalykų aptarti.
—Rašt. Kazlauskas.

So. Englewood.—170 kuopos "Žydo Protas" kom. repeticijos įvyks seredoj 9 d. spalių, 7:30 val. J. Rutkevičiaus svetainėj, 8132 Vincennes ave.—Visi lošėjai, kurie dalyvaujate, malonėkite pributi paskirtu laiku.
—Komitetas.

So. Englewood. — LSS. 70 kuop. susirinkimas bus pėtnyčioj ,spalio 11 d., J. Butkevičiaus svet., 8132 Vincennes ave. Draugai, malonėkite visi susirinkti paskirtu laiku.
—Sekr. J. Janulis.

LMPS 29 kuopa rengia draugišką vakarėli su programu spalių 13 d.,, Viešo Knygyno svetainėj, 1822 W. Wabansia ave. Pradžia 4 val. vakare.
—Komitetas.

Brighton Park. — LDLD. 104 kp. mėnesinis susirinkimas bus ketverge, spalių 10, 7:30 val. vakare, A. Maženio svet., 3834 S. Kedzie ave.—Draugai ir draugės, meldžiu susirinkti laiku ir atsiveskite naujų narių.
—P. Gura.

Visi darbininkai, pasižadėję dirbti Socialistų tarptautiškame baliuje — naudai rinkimų kompanijos, kuris įvyks Subatoje spalių 12 d. Meldažio svetainėje. Meldžiu pributi į paskirtą vietą nevėliaus kaip 6:30 val. vakare.
—Komitetas.

"Birutė" stato scenoje "Maluninką ir Kaminakrėtį" 27 d. šio mėnesio, Meldažio svet. 2244 W. 23rd Pl.). Beto, "Birutės" choras mokinasi šiam vakarui gražių naujų dainų. Nauji dainininkai ir dainininkės kviečiami rašyties choran dabar.
—"Birutė".

Roseland. — LSS. 137 kp. mėnesinis susirinkimas šį mėnesį įvyks pėtnyčioj, Spalių 11 d., 7:30 val. vak. Aušros kambariuose, 10900 Michigan ave. Visi nariai butinai atsilankykite laiku. Bus renkami delegatai į VIII rajono konferenciją ir bėgamieji reikalai svarstoma. —Valdyba.

Westsidės Lietuvių Viešo Knygyno Delegatų susirinkimas įvyks Ketverge, Spalių 10 d., 7 val. vakare M. Meldažio svet., 2244 W 23rd pl — Visi delegatai malonėkite atsilankyt, nes yra daug svarbių dalykų aptarimui, taigi bus rinkimas darbininkų busiančiam vakarui.
—LVK. Valdyba.

LSS. 81 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks ketverge, spalių 10 d., kaip 8 val. vak., Liuosybės svetainėj. Draugai, visi turite buti susirinkime, nes turime labai daug svarbių dalykų aptarti, išrinkti delegatus į VIII Rajono extra konferenciją ir nubalsuoti ,ar kuopa valdybos turės sprendžiamą balsą Propagandos Mokyklos reikaluose.
—Rašt. P. Mankevičius.

Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybos Distriktų Organizatorių domai. — Visi Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybos distriktų organizatoriai šiuo yra kviečiami pradėti darbą. Kiekvienas distrikto organizatorius pirmiausia malonės suorganizuoti savo distrikte t. y. distrikto komitetą, taip kaip buvo nutarta pereitoj konferencijoj 26 d. gegužio. Prasideda įvairių programų —prelekcijų prakalbų ir t.t. — sezonas. Todel, gerb. organizatoriai, bukite prisirengę. Greitu laiku turėsime pradėti organizavimo ir švietimo darbą.
—Chicagos L. D. T. Pildantysis Komitetas.

Cicero, Ill. — LMPS. 43 kp. rengia balių su programu spalių 13 d., M. Jankaičio svet., 4837 W. 14 st. Visas vakaro pelnas skiriama politiškų kalinių šelpimui. Butų geistina, kad kitos Cicero dr-jos tą dieną nerengtų jokių pramogų. **LMPS. Komitetas**

Laisvamanių domai. — Liet. Laisvamanių Federacijos centras rengia maršrutą "kun." X. Mockui. Tatai visi, kur norėtų surengti Mockui prakalbas, tegul kreipiasi į maršruto rengimo komisiją adresu:
P. Daubaras,
1225 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

"Nihilistų" repeticija įvyks seredoj spalių 9 d. Pradžia 8 val. vakare, Aušros svet., 3001 So. Halsted str. Visi lošėjai, kurie dalyvaujate, malonėkite susirinkti laiku, nes bus užrašomos pavardės į programą ir taipgi duodama tikietai. S. Zavė.

LMPS. 9 kp. choro repeticija, vadovaujant p. Gugienei, įvyks seredoje, sp. 9 d., vakare, Mark White S. svet. Narės maloniai kviečiamos atsilankyti. Kviečiame ir naujų, kurios mylite dainuot.
F. S. K. raštininkė.

4-to Congressional ir 9-to senatorial distriktų visų tautų socialistai rengia koncertą ir balių subatoj, sp. 12 d., M. Meldažio svet., 2242 W. 23 Pl. Nepamirškite atsilankyti, nes kito tokio greit nesulauksite. Tikietų galima gauti pas kuopų narius. Perkant iškalno tik 25 centai, prie durų 30 centų. Kreipkitės pas Spurgį, 2209 W. 23rd Place.
Komitetas.

LSS. VII-to Rajono reikalu.—Visos LSS. kuopos, priklausančios VIII Rajonui, prisiųskite delegatus į extra konferenciją. Konferencija įvyks nedėlioj, spalio 13, kaip 9:30 val. iš ryto, visiems gerai žinomoj M. Meldažio svetainėj, 2242 W. 23rd Pl. (Chicago). Draugai delegatai, pribukite visi paskirtu laiku, nes konferencija atidarys lygiai 9:30 v. Dienotvarkis bus paskelbta ant vietos.

Teatras ir koncertas, rengiamas Chicagos Lietuvių Vyrų Choro įvyks nedėlioj, spalio 20, 1918, M. Meldažio svet., 2244 W. 23rd Place. Scenoje statoma 1 veiksmo komedija "Pasiutęs studentas".
Ch. Liet. Vyrų Choro Komitetas.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

Pajieškau brolių Vilimo, Kazimiero ir Juozo Grajauskų; taipgi ir vyro brolių Prano ir Juozo Žebrauskų, Kauno gub., Telšių pav., Sėdos valsčiaus, Kalvarijos parapijos, Galvičių sodos. Patįs ar kas žinot atsišaukite.
D. Žebrauskienė,
2040 W. 22 Pl., Chicago, Ill.

Pajieškau savo sunų Juozapo ir Vincento Udrų, Kauno gub., Novoaleksandrovsko pav., Avinosto sodžiaus, taipgi ir draugu Simono ir Petro Pielinsku. Meldžiu atsišaukti.
Jurgis Udras,
671 W. 18 st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusseserės ir pusbrolio Juozapo ir Marijonos Abakų, Kauno gub., Šiaulių pav. Girekės sodos, ir pusseserių Konstancios ir Marcijonos Pašakarnaičių, Kauno g., Šiaulių pav., Užpelkių sodos.
Liudvika Abakaitė,
1816 Ruble St., Chicago, Ill.

Jaješkau pažistamų Stanislovo Jaso ir Paulinos Žukauckaitės, Kauno gub., Šiaulių pav., Žagarės miestelio ir Evaristo Norvaišo, Joniškės parapios, Skilvionių kaimo. Turiu labai svarbių reikalų iš Lietuvos. Patįs atsišaukite arba kas juos žinote, praneškite man jų adresus.
Wm. Danto,
642 W. 18th Chicago, Ill.

JIEŠKO KAMBARIŲ

DU VAIKINAI pajieško pas lietuvius apšildomo kambario su valgiu Northsidės apielinėj. Kas turite atsišaukite: L. M.,
1822 Wabansia Ave., Chicago, Ill

REIKIA DARBININKŲ

VALSTYBINIAI NEMOKAMI DARBO PRIRODYMO BIURAI
(U. S. Free Employment Service)
Jieškantieji darbo kreipkitės šiais adresais:
116-122 N. DEARBORN ST.
arba
105-107 SO. JEFFERSON ST.

Už darbo parupinimą visuose tuose valdžios įsteigtuose ir užlaikomuose biuruose nereikia nieko mokėt.

Yra daug vietų, kaip Chicagoj, taip kitur, kur reikalauja visokios rųšies darbininkų — į fabrikus, į kasyklas, į ukius, į šiaip įvairjas įstaigas — kaip vyrų, taip moterų ir vaikų, kaip amatininkų, taip paprastiems darbams.

REIKALINGA ledų traukėjų ir darbininkų į ledų svirnus, 40c. į valandą, 10 ir 11 val. darbas.
Consumers Co.,
35th st. and Normal ave., Chicago

REIKIA shearmenų ir leiberių į Scrap Iron Yard. Gera mokestis. Pastovus darbas. Atsišaukite į 1632 W. Kinzie st., Chicago.

REIKIA moterų mokyties austi rankinėmis staklėmis. Gali uždirbti 818 iki 822 į savaitę. Gera mokestis mokinantįes. Pastovus darbas. Trumpos valandos. Subatoje pusė dienos.
Olson Rug. Co.,
1508 W. Monroe st., Chicago

REIKIA MERGINŲ PRIE LENGVO DIRBTUVĖS DARBO. GERIAUSIA MOKESTIS.
7279 S. UNION AVE., CHICAGO

REIKIA MERGINŲ PRIE LENGVO DIRBTUVĖS DARBO. GERIAUSIA MOKESTIS.
1418 W. 22nd ST., CHICAGO

REIKALINGAS senelis vyras arba sena moteris. Maloněkite atsišaukti į "Naujienų" ofisą.
1840 S. Halsted st., Chicago

REIKALINGI 2 kriaučiai prie kostumeriško darbo. Atsišaukite greitai.
St. Alekno,
Tel. Drover 6836. 911 W. 33rd St.

REIKALINGA prityrusi moterė prie tvarkymo sruogų. P. Goldman,
1820 W. 14th St., Chicago, Ill

REIKIA moterų pre tvarkymo popierų. Pastovus darbas. Gera mokestis. Kraus and Golbus,
5833 S. Throop st., Chicago.

REIKALINGA prityrusių vyrų, o taipgi ir paprastų leiberių dirbti į maluną. Pastovus darbas. Gera mokestis. Atsišaukite tuojaus.
Star Cereal Co.,
2132 W. Chicago ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris. Turi kalbėti lietuviškai. Gera mokestis. Pastovus darbas.
3215 S. Morgan St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA JAUNŲ MERGINŲ PRIE SULANKSTYMO, SUDĖSTYMO IR ĮSSIUNTINĖJIMO. PASTOVUS DARBAS. ATSIŠAUKITE.
BOBSON BROS.
2845 W. 19 ST., CHICAGO

REIKIA 15 moterų prie tvarkymo popieru. Lengvas darbas. Gera mokestis.
S. Jaffe (Inc.).
1510 S. Peoria st., Chicago, Ill.

REIKIA pardavėjų. Turi but geras žmogus. Geriausia propozicija. Room 401.
417 S. Dearborn st. Tel. Wabash 4867

REIKALINGA mergina arba moteris prie abelno namų darbo. Atsišaukile greitai.
P. Goldman,
3641 W. Douglas Blvd., Chicago

REIKIA ofiso namo janitoriaus. Turi suprasti žemo spaudimo boilerį. Gera mokestis.
J. J. McNarney,
4191 S. Halsted st. Atsišaukite į Bowling Alley.

REIKIA lietuvės, kalbančios angliškai, ofiso merginos arba moters.
Dr. Glaser,
3149 S. Morgan st., Chicago

REIKIA anglių perdavėjų, 855. Kambarys ir valgis.
Chicago Beach Hotel,
51st and Cornell ave., Chicago

RAKANDAI

RETA PROGA! Priversti parduot už pusdykę: puikius 5-kių kambarių apartmento daiktus; dailus dining room setas ir bedroom setas, taipgi $850 player pianas tiktai už $230 ir $200 Victrola su brangiais rekordais už $55. Taipgi parsiduoda aliejiniai paveikslai. Viskas naudota tiktai 3 mėnesius. Priimame Laisvės Bondsus. Ateikite tuojaus.
Rezidencija 1926 S. Kedzie ave.

PARSIDUODA dvi lovos su matrasais ir paduškomis, vyriška kamoda, "rekinėčras", ice baksis ir šiaip visokie daiktai. Parsiduoda nebrangiai ,nes priverstas apleisti šią vietą. Galite matyt nuo 7 v. kas vakaras. Nepraleiskite progos.
1418 So. Main str., Rockford, Ill.

NAMAI-ŽEMĖ

FARMA Stevens Point, Wisconsin, 80 akrų su gražiomis trobomis ir soliu, 50 ak. išdirbtos žemės. Gera del visokio augimo. Aš pats gyvenu 11 metai Chicagoje. Seimyna verčia parduoti. Didelis miestas del pardavimo visokių daiktų, 2 mylios. Geras kelias.

Veliju geram tautiečiui. Platesniu žinių patirsite pas mane patįs ypatiškai. Ne agentas.
Wm. Shimkus
3524 S. Lowe ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA lotas (rėžys) prie Crawford ave ir 57 st už pigią kainą, nes turiu išeiti į kariuomenę, atsišaukite trumpu laiku. Savininką galima rast namie nuo 5tos ryto ligi 8-tos val. vakaro, Wm. Danto.
642 W. 18th St., Chicago, Ill.

MOKYKLOS

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES
6205 So. Halsted st., 2407 W. Madison, 1850 N. Wells St.
137 Mokyklos Suv. Valstijose. Siuvimas, Petrenų Kirpimas, Designing, del biznio ir namų. Vietos duodamos dykai. Diplomai. Lengvi išmokėjimai. Gvarantuota išmokinti jus pasiuti suknes už $10. Phone Seeley 1643
SARA PATEK, Pirmininkė

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisių, Suv. Valstijų istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politiškos ekonomijos, pilietystės, dailiarašystės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30
3106 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Drapanų Skičiai

Darymas petrenų, kirpimas, pritaikymas ir drapanų siuvimas. Lengvai išmokiname trumpu laiku, dieną ir vakarais.

SPECIALIS SKYRIUS mokinimui elektra siuvamomis mašinomis. Už šį darbą apmokama nuo $15 iki $30 savaitėje. Lengvai išmokstama. Mažos išlaidos. Ateikite dienomis ir vakarais.

MASTER SEWING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Prezidentas,
118 N. La Salle st., Prieš City Hall.
Atsišaukite ant 4-to augšto.

IMPERFECT IN ORIGINAL